DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 18.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 22 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. Wijt & Zonen te *Rotterdam* en bij L. van Bakkenes & Co te *Amsterdam*.

No. 32. ZESDE JAARGANG. 1858.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OVER DEN INDISCHEN ARCHIPEL,

IN OPZIGT TOT DE BELANGEN VAN NEDERLAND EN NEDERLANDSCH INDIE.

IV.

Eene andere bedenking, die tegen het daarstellen van *vrijhavens* op Java, Sumatra en elders is ingebragt, bestaat daarin dat terwijl vreemde natien de meeste voordeelen van zoodanige vrijhavens zouden trekken, het Nederlandsche gouvernement de kosten zoude moeten dragen van het bestuur, van het onderhoud der plaats, der reede, der kaden, enz.

Het ongegronde van het eerste gedeelte dezer bedenking, namelijk dat vreemde natien de meeste voordeelen van die vrijhavens zouden trekken hebben wij reeds in een vorig artikel aangetoond.

Het andere gedeelte der tweede bedenking is, dat de Indische kas de kosten zou moeten dragen van het etablissement.

Ik erken, dat aanvankelijk daarvoor eenige uitgaven zouden moeten geschieden (die wil *maaijen*, moet eerst *zaaijen*); maar zij zouden spoedig worden vergoed door inkomsten, welke men zou verkrijgen van den *verkoop van zout*, van *kleine belastingen op de markten*, op *vrachtschuiten*, enz., terwijl dan toch de indirecte voordeelen, door het meerdere vertier van goederen in Indië, in het voordeel der vrijhavens mogen worden gerekend, en tevens het vooruitzigt bestaat, dat over vele jaren, wanneer eenmaal de handel als gevestigd kan worden beschouwd, men op denzelven ligte belastingen zou kunnen leggen.

Het gezegde zal, hoop ik, voldoende zijn, om de tweede bedenking als afgehandeld te kunnen beschouwen, en over te gaan tot de derde, namelijk: dat er door de oprigting van vrijhavens meer gelegenheid zou worden gegeven tot smokkelen, vooral als Banjoewangie tot eene vrijhaven werd verklaard.

De vrees voor het smokkelen heeft in Indië aanleiding gegeven tot verscheidene wetten en bepalingen, die niet alleen den handel vermoeijelijken en belemmeren, maar die den Indischen handel voor het grootste gedeelte van Java en onze buiten-etablissementen heeft verdreven, zoo als nader zal worden aangetoond.

Men schijnt nog niet te willen gelooven, dat, wanneer de belastingen op in- en uitvoer niet zoo hoog, en in vele opzigten meer in evenredigheid waren met het belang der artikelen, de inkomsten veel *meer* zouden zijn, omdat er dan geen zulke groote aanloksels tot smokkelen zouden bestaan, als thans met onze hooge regten; vooral als wij daarbij denken aan de groote kosten van contrôle, enz., die dan niet noodig zouden zijn.

De heerschende geest scheen zich hiertegen te verzetten, hoezeer voorbeelden en inzigten van deskundigen mijne stelling bevestigen.

Ook zonder vrijhavens kunnen op onze buitenetablissementen overal goederen binnen ons grondgebied worden ingevoerd, zonder dat wij dit kunnen beletten, of wij zouden de opene kusten van al de eilanden, die onder ons gezag staan, moeten kunnen bezetten, waartoe eene te kostbare marine zou noodig zijn.

Op de groote eilanden buiten Java, Sumatra, Borneo, Celebes en de Molukkos, zijn wij slechts voor een gedeelte meester van het grondgebied; het overige behoort aan volkeren, die onafhankelijk van ons zijn, en die zich mede tot de kusten uitstrekken. Bij hen kunnen koopmanschappen ingevoerd, en door hun land vervoerd worden naar het grondgebied, waar wij de bevoegdheid hebben, regten op in- en uitvoer te heffen.

Vrijhavens, op eenige eilanden opgerigt, kunnen wel, door een grooter aanvoer van goederen, meer voorraad van artikelen daarstellen, en alzoo den schijn hebben van de gelegenheid te begunstigen, om dezelve ter sluik in te voeren; maar dit zal, vooral buiten Java, geene merkelijke schade veroorzaken, en als wij, zoo als ik hoop, onze legislatie zullen verbeteren, zal ook de vrees daarvoor minder worden.

Het voornaamste punt, waartegen men deze bedenking dan ook aangevoerd heeft, is Banjoewangie, aan den ooster-uithoek van Java gelegen, en slechts door Straat Bali, die men overzien kan, van dat eiland afgescheiden.

Uit de beschrijving, die ik hieronder van de localiteit zal geven, zal het blijken, dat van de landzijde althans niet gesmokkeld kan worden; voorts liggen de kusten van Java, zoowel ten noorden als ten zuiden, geheel open.

Van het zoo nabij gelegen Madura en Bali, zoo als aan de westzijde van Sumatra, dat ook slechts door Straat Sunda van Java is gescheiden, kan evenzeer, en nog veel gemakkelijker, op Java worden ingesmokkeld; want op de genoemde eilanden bestaat geene policie, welke daarentegen wel te Banjoewangie gevonden wordt.

Het schijnt mij alzoo toe, dat de derde bedenking geen' grond genoeg, of een zoo groot bezwaar zou opleveren, dat daarom het oprigten van vrijhavens onraadzaam zou zijn.

Ik ben dus van meening, dat men met gerustheid vrijhavens kan daarstellen, en dat deze, mits mijne voorstellen worden aangenomen, zullen kunnen, ja zullen moeten dienstbaar zijn aan de uitbreiding van onzen handel in den Archipel.

Ik kan niet al de plaatsen noemen, alwaar vrijhavens met goed gevolg zouden knnnen worden aangelegd. In Indië kan dit door de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij en door ervaren kooplieden en zeevarenden het best worden opgegeven.

Alleen zal ik voor Sumatra's Westkust en voor Banjoewangie de redenen bekend maken, waarom het door mij als nuttig, en zelfs noodzakelijk wordt beschouwd, dat aldaar vrijhavens worden opgerigt.

Voor Sumatra's Westkust: het Nederlandsch grondgebied strekt zich uit van Palembang tot Kaap Sinkel aan de westkust, en van daar volgen de zoogenoemde Peperhavens langs de kust tot het Rijk van Atchin. In deze uitgestrektheid ligt de groep, bekend onder den naam van Poko-Eilanden.

De eilanden Bato, Nias en andere zijn bevolkt, en leveren onderscheidene artikelen op.

Op de Peperhavens en genoemde eilanden wordt een belangrijke handel gedreven; onder de artikelen is de peper het aanzienlijkste. De Engelschen, Franschen, Denen, Amerikanen, Indische volkeren, ook onze kooplieden en de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij gaan daar ten handel.

De groote concurrentie moet noodwendig te weeg brengen aanvoer van vele artikelen, die reeds door anderen zijn aangebragt, en alsdan weinig waardig zijn, vooral omdat de inlander geen' voorraad verzamelt, om dien te bewaren, tot dat er behoefte aan komt, terwijl door deze concurrentie de peper en andere koopmanschappen tot hooge prijzen moeten worden gekocht.

Deze handel gaat meestal zeer langwijlig, omdat soms gewacht moet worden op den afvoer uit de binnenlanden van producten en kan gevaarlijk worden door het verloopen der moussons, wanneer de reede onveilig wordt.

Genoemde handel is ook nog aan andere nadeelen blootgesteld door de bedriegerijen en de slechtheid der inlandsche hoofden. Vóór eenige jaren is op eene der Peperhavens de kapitein van een Amerikaansch schip vermoord.

Men heeft daarom weleens te kennen gegeven, dat het wenschelijk was, dat de Peperhavens onder het gezag van het Nederlandsch Gouvernement wierden gebragt, ten einde de uitwerkselen van de trouwloosheid en slechtheid der inlandsche hoofden te keer te gaan, en daardoor meer veiligheid, zekerheid en gemak aan de handelaren te verschaffen.

Ik heb hiertegen de bedenking, dat het niet zoo gemakkelijk is gedaan als gezegd, de bewoners der Peperhavens onder ons gezag te brengen en te houden.

Wij hebben op Sumatra's Westkust dure lessen gehad, en ik zou althans niet durven aanraden, ons gezag meer uit te breiden, als dit door geweld zou moeten geschieden.

Door den invloed van eene goede regering, daar, waar wij meester zijn, en door den tijd moeten wij trachten ook dat gedeelte van Sumatra meer aan onze belangen te verbinden. Om buiten hetgene sedert de laatste jaren op ons eigen grondgebied is voorgevallen, een voorbeeld bij te brengen, dat het niet zoo gemakkelijk is, Indische volkeren onder bedwang te houden, behoef ik slechts te zeggen, dat vóór twee jaren weder een Amerikaansch kapitein werd vastgehouden in hetzelfde dorp, dat vijf of zes jaren geleden door een Amerikaansch oorlogsschip, uit wraak over den bovengenoemden moord, was in brand geschoten en verwoest. Trouwens (en dat men altijd dit toch voor den geest had!) welk kwaad kunnen wij een inlandsch volk door oorlog toebrengen? Op onze aankomst met overmagt, nemen zij de vlugt, en voeren alles met zich mede, wat zij dragen kunnen; dan kunnen wij, en doen dit ook, hunne dorpen verbranden, hetgeen meestal groote verbittering nalaat, zonder iets te hebben uitgewerkt in ons voordeel.

Eene stad in Europa te verwoesten, moge in het tweede of derde geslacht nog worden gevoeld; maar wat beteekent het verbranden van houten of bamboezen huizen! hoe dikwijls worden die niet in de asch gelegd door ongelukkig ontstanen brand? en dadelijk worden zij weder opgebouwd.

Ik herinner mij uit den ongelukkigen oorlog op Java tegen DIEPO NEGORO, dat er dorpen tot zes- en achtmaal verbrand en weder opgebouwd zijn. Oorlog of geweld is het ongelukkigste middel, dat wij bij de hand kunnen nemen, en naar mijn gevoelen kunnen er slechts weinig gevallen zijn, waarin wij dit noodig hebben om onze belangen te bevorderen.

Maar er is nog eene andere bedenking. Al ware het ook, dat wij ons meester konden maken van de genoemde Peperhavens, dan zou ik dit, in ons belang zelfs (als er niets anders dan handelsbelangen mede bedoeld werden), afraden, omdat, wanneer de moeijelijkheden, belemmeringen en gevaren daardoor weggenomen waren, vreemde natiën daarvan de meeste voordeelen zouden trekken.

Naar mijn gevoelen zou het dus veel nuttiger zijn, dat wij eene of meer vrijhavens op Sumatra's Westkust hadden.

De vereischten van eene vrijhaven aldaar zijn: eene veilige reede, althans in een' der moussons; goede landingsplaatsen; communicatie met de binnenlanden in Sumatra, en vooral, dat het terrein gezond is.

Mijne verwachting omtrent vrijhavens is, dat de handelaars en bewoners der Peperhavens, de genoemde eilanden, enz. hunne waren: kamfer, baros, peper, stofgoud, benzoin, rotting, timmer- en meubelhout, enz. enz. naar eene der vrijhavens zouden brengen, en daar de artikelen inruilen of koopen voor hunne behoeften.

Onze kooplieden, zoowel als die van vreemde natiën, zullen veel liever in onze vrijhavens komen handelen, dan zich bloot te stellen, wanneer zij op de Peperhavens of ergens, waar inlandsche hoofden het gezag oefenen, handel komen drijven. De reden, waarom de vreemdelingen niet moeten worden geweerd of belemmerd, heb ik hiervoren reeds ontwikkeld.

Het bovenstaande zal, hoop ik, voldoende zijn, tot betoog van de nuttigheid, ja noodzakelijkheid van eene of meer vrijhavens op Sumatra's Westkust aan te leggen.

Het gevolg daarvan kan ook zijn, indien wij een goed, bekwaam en minzaam Resident of Gezaghebber aan die vrijhaven of vrijhavens bezitten, eene meerdere toenadering met de Indische volkeren, die aldaar ten handel zullen komen, hetgeen een der beste middelen van voorbereiding is, om met die volkeren ons nader te verbinden.

Ik vestig al aanstonds de aandacht op *Banjoewangie*, gelegen aan den ooster-uithoek van Java, over het eiland Bali.

Dit etablissement, voorzien van een zeer doelmatig en net fort, ligt meer dan twee dagen reizens van het laatste Regentschap, genaamd *Pamanoekan*, op Java, waarvan het door ontzettende wildernissen en ontoegankelijke bosschen, zoo als ik er op geheel Java, behalve in de Residentie Bantam, gelegen aan den westhoek van Java, geene heb aangetroffen, is afgescheiden. Daarenboven zijn die wouden door zoo vele tijgers bewoond, dat men niet anders dan met vele gewapende manschappen er door kan trekken. Deze omstandigheden maken het smokkelen bij de minste voorzorg van de landzijde, onmogelijk, want er loopt maar één weg.

Wat betreft de gelegenheid om te smokkelen over zee, daarin staat Banjoewangie gelijk met de aan de overzijde gelegen eilanden Bali en Madura.

Volgens een door mij deswege gehouden onderzoek, is mij gebleken, dat de localiteit der plaats zeer geschikt is voor het oogmerk. Vroeger was deze plaats ongezond; maar dit is verbeterd door het dempen van moerassen, enz.

Langs en voorbij dezen uithoek van Java varen met de moussons naar Sinkapoor de inlandsche handelaars van Borneo, Celebes en alle eilanden in het oostergedeelte van den Archipel, aan welke het natuurlijk beter gelegen zou komen, indien zij te Banjoewangie konden vinden, hetgeen door hen te Sinkapoor wordt gezocht.

Hierop is mijne verwachting gegrond, dat wij door deze vrijhaven den inlandschen handel zouden lokken. De overledene Inspecteur der Inkomende en Uitgaande Regten, de Heer DE LINGE, en de Assistent-Resident van Banjoewangie, later Ontvanger der Inkomende en Uitgaande Regten te Batavia (LEVYSOHN), beiden mannen, die geacht moeten worden, uit hoofde hunner ambtsbetrekkingen. de zaak geheel kundig te zijn, hebben verklaard, dat de beste verwachtingen van mijn plan konden worden gevoed.

De eerste heeft zelfs in een officiëel rapport zijne verwachting te kennen gegeven, dat Banjoewangie de groote Bazar of markt zou worden op Java.

Ik kan dus met gerustheid eene vrijhaven te Banjoewangie aanbevelen, en ben zelfs niet bevreesd, zoo als wijlen de Heer DE LINGE, dat vreemde natiën met de meeste voordeelen zullen weggaan, om de redenen hierboven reeds vermeld.

In alle gevallen schijnt het eene zekerheid, dat de inlandsche handel daar zou bloeijen, vermits de Indische volkeren uit den Archipel, de Chinezen, die van Cochin-China en Siam, weder als in oude dagen van het vruchtbare en van alles overvloeijende Java, waarop vroeger zooveel handel door hen werd gedreven, hunne behoeften trekken; van Java. dat zij beschouwen als de „Meesteresse van den Archipel," wier Gebieders (de Nederlanders) zij beminden en eerbiedigden.

Op deze wijze zouden de volken niet langer van ons vervreemd zijn, maar naauw aan ons verbonden worden; de bevordering waarvan een voornaam gedeelte van mijne bedoeling zou zijn.

(*Wordt vervolgd.*)

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 17den *April* 1858, N°. 31.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal!, van 14 April 1858 no. 107, is, naar aanleiding van het bepaalde bij de artikelen 54 en 47 van het octrooi en reglement voor de Javasche bank, vastgesteld bij de besluiten van 8 Maart 1848 no. 5 (staatsblad no. 12) en 28 Maart 1858 no. 5 (staatsblad no. 33), benoemd tot gouvernements kommissaris, om bij alle algemeene vergaderingen van stemgeregtigde deelhebbers, de belangen van het algemeen te vertegenwoordigen, en om op te treden als voorzitter van de door de algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers op den 26sten April 1858 te kiezen kommissie tot opname der balans enz., J. H. Vemer, direkteur van financien.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch-Indie, en van de kommissie voor het beheer der begraafplaatsen van lijken van Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen te Batavia, W. van Ommeren, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekkingen bewezene diensten.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de kassier bij het vendukantoor te Soerabaija H. J. Cramer.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Bodjonegoro (Rembang) H. A. Steijn Parvé, laatstelijk kontroleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, onlangs van verlof uit Nederland terug gekeerd.

Tot kassier bij het vendukantoor te Soerabaija, de venduschrijver bij dat kantoor J. G. Opitz.

Tot notaris te Batavia, de notaris te Makassar D. Bodde.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden*, *Prins van Oranje-Nassau*, *Groot-Hertog van Luxemburg*, *enz*, *enz*, *enz*.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat tot voldoening aan het laatste lid van art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 (staatsblad No. 75), moet worden bepaald het maximum van elke soort der in Nederlandsch-Indië uit te geven nieuwe pasmunt, en dat de noodzakelijkheid is gebleken tot wijziging en aanvulling van art. 16 en 19 dier wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het maximun van de uitgifte van pasmunt voor Nederlandsch-Indië wordt voorloopig bepaald op een nominaal bedrag van *f* 12,000,000 voor de zilveren, en van *f* 10,000,000 voor de koperen pasmunt.

Art. 2. Het 16de artikel van de wet van 1 Mei 1854 (staatsblad No. 75) wordt gelezen als volgt:

„Binnen zeven jaren na het in werking treden dezer wet worden „de recepissen, uitgegeven krachtens de publicatie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van den 4den Februarij „1846 (staatsblad van Nederlandsch-Indië No. 3), buiten omloop „gesteld, nadat aan de houders de gelegenheid tot inwisseling tegen „zilveren munt, gulden om gulden, zal zijn verstrekt.

„Het buiten omloop stellen der recepissen geschiedt, voor zooveel noodig, achtervolgens in de onderscheidene gedeelten van „Nederlandsch-Indië.

„Wij behouden Ons voor op de door Ons of van Onzentwege „te bepalen tijdstippen en wijze, voor zooveel noodig, buiten omloop „te doen stellen de Nederlandsche en Nederlandsch-Indische zilveren „muntspecien, krachtens vroegere met de tegenwoordige wet strijdende verordeningen vervaardigd of in Nederlandsch-Indië in „omloop" gebragt. Art. 13 dezer wet is inmiddels op deze specien „toepasselijk."

Art. 4. Het 19de artikel van de wet van 1 Mei 1854 (staatsblad) No. 75), wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

„Binnen acht jaren na het in werking treden dezer wet, wordt „van alle ontvangsten en uitgaven, welke op hare uitvoering betrekking hebben, verantwoording gedaan aan de wetgevende magt, onder overlegging:

„*a*. van de rekening door Onzen Minister van Kolonien deswege „op te maken;

„*b*. van de rekening door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, wegens de ontvangsten en uitgaven op zijn last gedaan, aan Ons af te leggen.

„Het slot van eerstgenoemde rekening wordt door de wet vastgesteld."

Lasten en bevelen, dat deze in het staatsblad zal worden geplaatst en dat alle Ministeriëele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te *'s Gravenhage*, den 24sten December 1857.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,
MIJER.

Uitgegeven den *een-en-dertigsten* December 1857.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië (den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië worde geplaatst en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandsche en Chineesche talen worden aangeplakt.

Gelast verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van de bovenstaande wet de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Batavia*, den 12den April 1858.

CHS. F. PAHUD.
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(*Staatsblad* No. 47.)

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning* der *Nederlanden*, *Prins van Oranje-Nassau*, *Groot-Hertog van Luxemburg*, *enz.*, *enz.*, *enz.*

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, ten vervolge op de wetten van 1 Mei 1854 (*Staatsblad* No. 76) en 20 April 1855 (*Staatsblad* No. 13), aan te wijzen de verdere vermoedelijk noodige uitgaven tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch-Indië, en de middelen, bestemd om in die uitgaven te voorzien, en dat de wenschelijkheid is gebleken tot wijziging van art. 2 der eerstgenoemdn wet;

Zoo is het dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De begrooting der uitgaven, noodig tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch-Indië, vastgesteld in art. 1 van de wet van 1 Mei 1854 (*Staatsblad* No. 76.) en verhoogd in art. 1. van de wet van 20 April 1855 (*Staatsblad* No. 13), wordt alsnog verhoogd met een bedrag van *f* 550,000.

Art. 2. De middelen, in de art. 2 van de wetten van 1 Mei 1854 (*Staatsblad No.* 76 en 20 April 1855 *Staatsblad* No. 13), aangewezen tot dekking der uitgaven, noodig tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch-Indië, worden vermeerderd, met eene som van *f* 2,000,000 uit de opbrengst der veilingen van gouvernements producten in Nederland, over het jaar 1855.

Art. 3. Het 5de lid van art. 2 der wet van 1 Mei 1854 (*Staatsblad* No. 76) wordt gelezen als volgt:

„5°. De opbrengst van het kopergeld, thans reeds gedeponeerd „of nader uit den omloop te trekken, en dat op de nader door Ons „of van Onzentwege te bepalen wijze en tijdstippen zal worden „verkocht, hetzij na vooraf te zijn ongangbaar gemaakt, hetzij onder „voorwaarde dat zulks door den kooper, onder toezigt van regeringswege, geschiede."

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministriëele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te *'s Gravenhage*, den 24sten December 1857.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,
P. MIJER.

Uitgegeven den *een-en-dertigsten* December 1857.
De directeur van het kabinet des Konings,
DE KOCK.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de Gouverneur-Generaal (den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord), dat deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indië worde geplaatst, en dat daarvan, voor zooveel noodig, vertalingen in de Inlandschu en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gelast voorts alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving van de bovenstaande wet de hand te houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 12den April 1858.

Chs. F. PAHUD.
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(*Staatsblad* No. 48.)

De Resident van Soerabaya noodigt elk en een iegelijk, die eenige inlichtingen kan geven omtrent het verblijf der moordenaars van de heeren DE GRAVE, AHIER en de opvarenden van de onlangs nabij Boeliling afgeloopen kotter, uit, hem die ten spoedigste te willen mededeelen, dan wel aan den Assistent-Resident voor de policie alhier of aan den Assistent-Resident van Grissee.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
den 20 *April* 1858 VAN DER WIJCK.

(*Voor de Politie.*) Door de politie is in het district Djengollo I ontdekt en achterhaald een gezelschap valsche munters, zich bezig houdende met het vervaardigen van $2\frac{1}{2}$ en Een gulden stukken, tamelijk wel gelijkende op de echte munt, zijnde de *f* $2\frac{1}{2}$ stukken van den stempel van 1848, en die van *f* 1 van den stempel van 1855.

Uit hoofde er gegrond vermoeden bestaat, dat die valsche munt reeds tot een belangrijk bedrag in wandeling is, zoo wordt de gemeente hierop indachtig gemaakt en uitgenoodigd om van elke ontdekking dezer valsche stukken, dadelijk aan de politie te willen kennis geven.

SOERABAYA, *De Assistent Resident*
16 *April* 1858. *voor de Politie*,
(8) SWERVER.

(*Voor de Politie.*) Der gemeente wordt bekend gemaakt dat de brug, geplaatst voor het erf van de scheepsbouwmeesters CURTIS EN DORMAAR aan de Oostzijde der *Kaliemaas*, tot eenen nader te bepalen dag voor de passage van rijtuigen is gesloten; weshalve de passage van en naar het Citadel zal moeten plaats hebben door het officiers-kampement.

SOERABAYA, *De Assistent Resident*
17 *April* 1858. *voor de Politie*,
(7) SWERVER.

DAGEN VAN VERTREK DER LANDMAIL-POST

OVER DIT JAAR VAN SOERABAYA.

Woensdag	5	Mei.
Zaturdag	5	Junij.
Maandag	5	Julij.
Donderdag	5	Augustus.
Zondag	5	September.
Woensdag	6	October.
Zaturdag	6	November.
Maandag	6	December.

En voor de halve maandsmail, den 20sten van elke maand, des middags ten 4 ure.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 10 en 14 April 1858, no. 29 en 30 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der Sumatrasche wees- en boedelkamer in Mandheling, van wijlen Elphianus Louis Snackey.

Door de executeuren te Bencoelen, van wijlen Nicholas Hewetson.

Door de weeskamer te Batavia, van wijlen den heer Jhr. G. van Braam.

Door de agenten der Samarangsche weeskamer te Tagal, van wijlen den heer William Hinson Beaver.

Door de boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den chinees The Sien.

Door de agenten der Soerabaijasche weeskamer te Bezoeki, van wijlen den gepensioneerden soldaat Friedrich Ipenburg, en den heer M. G. A. Croes.

Door de agenten der Soerabaijasche wees- en boedelkamer te Probolingo, van wijlen de Chineesche vrouw Tan Tingnio en den Chinees Oen Koenhing.

Door de boedelredderaarster te Soerabaija, van den heer Johan Frederik Beekman.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 23sten April.

Bij den Pachter der pandjeshuizen Tan Tongliep, in de Chins. kamp.

Op Zaturdag den 24sten April.

Voor de toko van den Maleijer Mohamat Tair, in de kampong Baroe.

Op Maandag den 26sten April.

Bij den Pachter der pandjeshuizen I Gioktjoan, te Passarbesaar, en daarna voor de toko van de heeren Mac-Millan Marten & Co, in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen *ZOON*, H. P. HOEDT, geliefde echtgenoote van.

AMBOINA, H. F. C. W. VON ENDE.
1 *April* 1858. (373) 2de *luitenant der Infanterie.*

Bevallen van een *ZOON* M. J. H. ONNEN, *Muller*
SOERABAYA,
17 *April* 1858. (358)
Eenige kennisgave.

VERKOOPING.

De geannonceerde verkoop van het TABAKSPRODUCT *Temajang*, is uitgesteld tot *Zaturdag den 24sten dezer* des middags ten twaalf ure.

(378) ADAM & CO.

VENDUTIE

Op Zaturdag 24 *April*, voor de toko van MOHAMAT TAIR in de kampong Baroe, van DIVERSE TOKO GOEDEREN waaronder EENE GROOTE PARTIJ KATOENEN en ZIJDEN STOFFEN, voor dames kleederen, AARDEWERK, WASKAARSEN, LOODWIT, EAU DE COLOGNE, FRANSCHE WIJN in kisten van 1 dozijn, GENEVER, ROND-IJZER enz. enz.

NB. Goederen kunnen worden bijgebragt.

(368)

Op de Vendutie van MOHAMMAD TAIR in de kampong Baroe, van 24 April e. k., zullen nog worden verkocht:

Circa 200 STUKS IJZERHOUTEN PLANKEN en eene bijna nieuwe PRAAUW groot 3 koijangs, zeer geschikt voor transport van goederen naar de binnenlanden. (369)

Op de vendutie van MOHAMAT TAIR van den 24sten April e. k. zullen nog worden verkocht:

160 picols puike KOFFIJ. (371)

VENDUTIE.

Op Maandag den 25sten *April.*

Zullen door de ondergeteekenden, voor hun pakhuis in de Chinesche Kamp, na afloop der vendutie van den Chinees 1 GIOKTJOAN, publiek worden verkocht

P. m. 150 Pikols nog bruikbaar Oud marine metaal van MUNTZ, afkomstig van het Engelsche schip *Agamemnon.*

(382) McMILLAN MARTEN & CO.

BOEKVERKOOPING.

Op Dingsdag den 27sten **in stede van** *Vrijdag den* 23sten *April. e. k.*

Des avonds ten zeven ure, in de koffijzaal van het komedie-gebouw, door

E. FUHRI & CO,

Boekhandelaars te Soerabaya.

Van eene zeer belangrijke en uitgebreide verzameling van BOEKWERKEN, in alle vakken van wetenschap, kunst en smaak, waarbij vooral uitmunt de nagelatene BIBLIOTHEEK van wijlen MR. W. C. DE BRUIJN, in leven Advokaat en Procureur alhier, en waarvan de Catalogus op *franco* aanvrage gratis verkrijgbaar is. (338)

VENDUTIE.

De in de *Java Bode* en het *Bataviaasch Handelsblad* dd. 13^den^ Maart ll. no. 21, geannonceerde verkoop van het **HUIS**, toebehoorende aan den minderjarigen J. R. LLOYD, zal alsnu plaats vinden, op *Woensdag den* 28sten *dezer*, des morgens ten half tien ure, ter plaatse alwaar het perceel gelegen is.

SOERABAYA, *De Secretaris der Weeskamer,*
21 *April* 1858. (374) J. F. DEIBERT.

VENDUTIE

Op Dingsdag den 4den Mei des ochtends om 11 uur zullen de ondergeteekenden, bij voldoend bod, bij inschrijving verkoopen DE OOGST 1857—1858 van het TABAKSGEWAS **CUBA** bestaande uit 2823 pakken.

Condities te lezen in de localen der Handelsvereenigingen der drie Hoofdplaatsen.

Monsters ter bezigtiging bij de ondergeteekenden van af 18 April van 10 uur 's ochtend tot 3 uur des namiddags.

SOERABAYA, (357)
15 *April* 1858. SCHIMMELPENNINCK & CO.

Op de vendutie van den 30sten April a. s.

BIJ D. D. VAN BOECKHOLTZ,

zal worden verkocht de schoener **TJILATJAP**, groot 31 Lasten met deszelfs ZEILEN, TUIG, enz. zoo als dezelve hier ter reede is liggende.

Nadere informatien te bekomen bij kapitein CURTIS, aan de *Kaliemaas.* (363)

VENDUTIE.

Op den 5^den^ *Mei e. k.*

Zal ten kantore van de ondergeteekenden, bij inschrijving en voldoend bod, worden verkocht, eene partij van

J. 297 pakken JAVA TABAK,

weg. circa 52000 *Amst.* ℔ afkomstig van de Tabaksfabriek WIEDANG.

De monsters zullen eenige dagen vóór den verkoop ten onzen kantore te bezigtigen zijn.

(376) FRASER EATON & CO.

VERTREK DER STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP AMBON.

KAPT. F. A. B. HUGENHOLTZ.

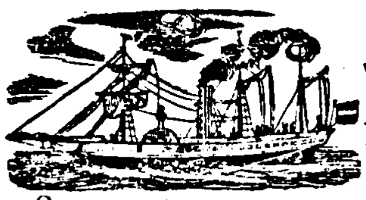

Vertrekt *aanstaanden Dingsdag den 27sten dezer* naar MACASSAR, TIMOR en de MOLUKKOS. Adres bij

De Agenten

SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.
21 *April* 1858. (381)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend Nederlandsch Clipperschip

ECLIPSE,

KAPT. C. J. DOEKSEN.

Deze bodem is zeer aanbevelingswaard door deszelfs bijzonder groote hutten.

Nadere informatien zijn te bekomen te Batavia, Samarang en hier, bij

De Agenten

(372) B. KOPERSMIT & CO.

TER BEVRACHTING

NAAR NEDERLAND OF ELDERS.

Wordt aangeboden het Ned. schip *FOP SMIT*, Kapt. HOEFMAN, groot 290 gemeten lasten. Adres bij

De Agenten,

(387) **B. KOPERSMIT & CO.**

Bij acte op den 19den April 1858, voor den Notaris Mr. T. A. KLINKHAMER verleden, is tusschen L. W. VAN DER ZWAAN en P. A. VAN DEN BROEK, aangegaan een VENNOOTSCHAP onder de firma L. W. VAN DER ZWAAN & Co, tot het drijven van TOKO en SCHEEPSLEVERANTIE ZAKEN en HANDEL IN HET ALGEMEEN.

Deze vennootschap is aangegaan voor twee jaren behoudens verlenging; beide vennooten hebben de teekening, terwijl tot het opnemen van gelden en het verbinden der firma als borg, beider handteekening zal gevorderd zijn.

L. W. VAN DER ZWAAN.
(365) P. A. VAN DEN BROEK.

f 25,000 à *f* 30,000

Wordt gevraagd als BODEMERIJ op het casco van het Hamburger Schip **ELBE**, groot 161 gemeten Hamburger lasten, gevoerd door kapitein H. MUHLENROTH, voor eene reize van hier naar Holland of eene der noordelijke havens van Europa.

Informatien zijn te bekomen ten kantore van de Heeren J. F. VAN LEEUWEN & Co, en bij den Notaris Mr. T. A. KLINKHAMER, bij welken inschrijvingsbilletten kunnen worden ingeleverd tot den 15den Mei e. k. (364)

WORDT GEVRAAGD:

Een KLERK, eene goede hand schrijvende, tegen *f* 15.—, Salaris, met de halve kost.

Adres Lett. V., met francobrieven, bureau van den *Oostpost.* (386)

TOKO EN SCHEEPSLEVERANTIE.

De ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken dat zij met primo Mei a. s. eene TOKO en SCHEEPSLEVERANTIE zullen openen.

Zij bevelen zich minzaam aan in de gunst en recommandatie van Heeren reeders en Scheepsgezagvoerders en van het geëerde Sourabayasche publiek.

L. W. VAN DER ZWAAN & CO.
(366) *Adres Dapoean of Zeemansstraat.*

IN DE SIMPANGSCHE APOTHEEK.

Bestaat gelegenheid tot plaatsing van eenen LEERLING, met opleiding in de vereischt wordende vakken. (361)

VERHUISD.

DR. G. L. MENS FIERS SMEDING.

Naar de *Societeit-Straat*, in het huis vroeger bewoond door den Heer ARNOLD. (355)

TE KOOP

EENE ITALIAANSCHE VIOLONCEL van **AMATI** te *Cremona*, van het jaar 1654, met een bewijs van derzelver echtheid, nagelaten door wijlen den Heer K. H. STEUP.

Adres letter N. bij de Uitgevers van den *Oostpost.*

(379)

TE KOOP

Een span **WAGENPAARDEN** (*Schimmels*).

(388) Bij P. VAN DER WAAL.

WORDT TE HUUR GEVRAAGD:

Een **HUIS** met eenig ERF omgeven. Adres bij den Havenmeester

SOERABAYA, DE GRAAF.
22 *April* 1858. (377)

TE KOOP

Een ERF met WOONHUIS, STALLEN en BIJGEBOUWEN, alsmede een belendend PAKHUIS, gelegen te *Kepoetran*, vroeger bewoond door den Heer MACGILLAVRIJ.

Te bevragen bij den Heer BOUMEESTER te *Boedoeran* en bij E. FUHRI & Co alhier. (367)

Dr. S. P. TOWNSEND'S.

COMPOUND FLUID EXTRACT OF SARSAPARILLA.

Dit geneesmiddel, bekend wegens deszelfs bijzondere heilzame uitwerking op het bloed, in velerlei ziekten, voornamelijk ter genezing van borstkwalen en andere ongesteldheden, die haren oorsprong hebben in eene ongeregelde of belemmerde bloedsomloop, is verkrijgbaar tegen *f* 10.— rec. per flesch bij

(321) E. FUHRI & CO.

DE STURLER & FAGNOTTI.

HEBBEN ONTVANGEN.

GEMBER,
ZAKIJ,
QUEEN'S, } VERSCHE BESCHUIT.
MIXED, }
ARROWROOT, }
CRACKERS, }
PUIKE HAMMEN,
en VERSCH HONGAARSCH MEEL in blikken. (360)

GEZOUTEN SPEK.

à 50 duiten per pond bij

(375) HAMMELBURG.

ECHTE

ITALIAANSCHE GUITARSNAREN.

Gesorteerd in stellen van 1 E, 2 A, 3 D, 3 G, 3 B en 15 kwintsnaren.

(359) Bij E. FUHRI & CO.

ENGELSCH JAGTKRUID in blikken.
KRUIDHORENS en HAGELTASSCHEN.
MADERAWIJN.
DEVENTER-KOEK.
(385) Bij H. VAN DE VELDE.

BENDIE JASSEN
en
ROZEN WATER.
(380) Bij MOHAMMAT TAIR.

PAS ONTVANGEN.
Per het Nederlandsche schip **ELISABETH** en **JACOBA,** kapitein J. G. Lucas.
ECHTE ROODE VISCHJES,
(383) Bij H. R. MARTENS.

GEZOUTEN SPEK.
à 60 duiten per pond à contant.
(384) Bij H. VAN DE VELDE.

PROSPECTUS

EENER

GELD-LOTERIJ

GROOT *f* 100,000.—

TEN BEHOEVE VAN DEN

SAMARANGSCHEN SCHOUWBURG

EN VAN DE

MUZIJK-VEREENIGING ST. CECILIA.

De Directie van den Samarangschen Schouwburg en die van de Muzijk-Vereeniging St. Cecilia, als tot dat einde door het Gouvernement behoorlijk gemagtigd, stellen zich voor het houden eener GELD-LOTERIJ groot ***f* 100,000. — (Een honderd duizend Gulden.)**

De bedoelde Loterij zal bestaan uit een getal van **1000** Loten, zijnde het kostende van ieder Lot gesteld op ***f* 100.** —

Een Prijs van	***f* 40,000.—**
Een „ „	„ **20,000.—**
Een „ „	„ **10,000.—**
Een „ „	„ **5,000.—**
Een „ „	„ **3,000.—**
Een „ „	„ **2,000.—**
Een „ „	„ **1,500.—**
Een „ „	„ **1,000.—**
Een „ „	„ **600.—**
Een „ „	„ **400.—**
Vijf en twintig Prijzen ieder van ***f* 300.—**	„ **7,500.—**
Vijf en twintig Prijzen ieder van „ **200.—**	„ **5,000.—**
Twee Premiën ieder van ***f* 2,000.—** voor het eerst en laatst uitgetrokken wordend Nummer	„ **4,000.—**
	***f* 100,000.—**

Het Lot, dan wel 1/2 of 1/4 gedeelte van hetzelve is verkrijgbaar bij de Heeren C. von Bornemann, A. F. Lens, Notaris en H. C. van der Wal, te *Samarang* (aanvragen franco.)

Gemelde Loten, dan wel onderdeelen derzelve, zullen niet anders dan tegen dadelijke betaling kunnen worden verkregen.

De trekking dezer Loterij zal in het openbaar op de bekende gebruikelijke wijze, ten overstaan van eenen Notaris plaats hebben op den 26sten Julij aanstaande, in het Lokaal van den Schouwburg.

Hoogstens acht dagen nadat de trekking dezer Loterij zal zijn afgeloopen, zullen de houders der Loten of van onderdeelen, waarop Prijzen bij de trekking zijn gevallen over de hun aankomende gelden bij den Heer C. von Bornemann te *Samarang*, kunnen beschikken, met eene korting van *Twintig ten honderd* ten behoeve van den Samarangschen Schouwburg en de Muzijk-Vereeniging St. Cecilia.

Wanneer onverhoopt op het tijdstip voor de trekking bepaald, het getal van **1000** Loten niet geheel zal zijn van de hand gezet, zal evenwel de trekking der Loterij plaats vinden, met dien verstande nogthans, dat het cijfer van ieder der gestelde Prijzen en Premiën, eene aan het getal niet genomen Loten geëvenredigde vermindering zal ondergaan.

Samarang, *den 17den April* 1858.

Namens Commissarissen belast met het beheer der Loterij voornoemd:
De Secretaris,
(370) **H. C. VAN DER WAL.**

SOERABAYA den 23sten April 1858.

PER TELEGRAAF.

— Wij vernemen dat de volgende berigten uit Europa via Bombay en Singapore te Batavia zijn aangebragt.

In Engeland is de minister Palmerston afgetreden en door Lord Derbij vervangen.

In Frankrijk zijn de daders van den aanslag op het leven van den keizer, Orsini c. s. ter dood veroordeeld.

De toon der fransche dagbladen jegens Engeland is steeds vijandig.

Vele engelschen moeten Parijs verlaten hebben.

Omtrent den handel wordt medegedeeld dat *koffij* en *suiker* prijs houden en *Rijst* dalende is.

Discomto der Londensche bank 3%. Geld overvloedig.

Deze berigten zijn te Batavia per buitengewone gelegenheid aangebragt. Van de aankomst aldaar der Europesche mail van 8 Maart is hier bij het ter perse leggen dezes nog geen telegraphisch berigt ontvangen.

— Als een vervolg op de mededeelingen vervat in ons nummer van 15 dezer No. 30, omtrent den moord gepleegd aan boord van eenen onder Lomboksche vlag varenden kotter, op de hoogte van Boeliling, kunnen wij nog de volgende bijzonderheden vermelden:

Aan boord des kotters werden negen lijken gevonden, namelijk die van, A. M. de Grave, C. Ahier, van den Balinees Badong, die der Balinezen van Badong, Sampang, Sidin en Amat, terwijl de vrouw van den serang Sarina, en drie matrozen, Kadir, Oemar en Paing over boord geworpen of gesprongen en waarschijnlijk verdronken zijn.

Volgens verklaring van den serang Oemar en der vrouw Sarienten, welke gered zijn, is de kotter, genaamd blijkens de scheepspapieren *Sris Bakong*, zijnde hetzelfde vaartuig, dat den 29sten Maart van Badong aankwam, en den 3den April 's morgens van Banjoewangie is vertrokken, door drie Makassaren afgeloopen, waarvan een, Leeman, oud naar gissing 35 a 38 jaren, klein en nietig van gestalte, in Ampanan of Badong te huis behoort, terwijl de twee overigen te Banjoewangie zijn opgenomen.

De tweede heet Kapal, is donker van kleur, groot en zwaar; de derde noemde men Daeng, is bleek en mager, heeft roodachtige knevels, lang hoofdhaar, hetwelk bij het voorhoofd is weggeschoren en is van middelbaren leeftijd.

De roovers hebben het geld bestaande in p. m. 3000 gouden en vele *f* 2½ stukken, geborgen in twee trommels medegenomen, als ook een dubbelloop jagtgeweer, twee infanterie geweren (bedil kompanie) en de kleederen der opvarenden, eveneens de sloep die lang is 5 vadems, van buiten zwart met een roode rand, van binnen wit geschilderd en vooraan gelascht.

Toen de serang zich aan den ankerketting had vastgeklemd, hoorde hij dat men de praauw sopet toeriep, en deze eenige oogenblikken later aan bakboordzijde van het schip kwam.

Omtrent deze praauw zijn de volgende bijzonderheden bekend.

Vermits dezelve volgens Oemar drie masten had, zal het geweest zijn eene pendjalla of paduwakan, met de volgende kennelijke teekenen: poelas itam, kapala viola, ladende 2 à 3 koijangs.

Soortgelijk vaartuig is met drie andere op den 15den Februarij van Grissee te Banjoewangie aangekomen en heeft aldaar zijne pas met een andere pas voor Sumanap op den 31sten Maart uitgereikt, verwisseld.

Dit vaartuig nu is aan de monding van de rivier voor anker gekomen en den 5den April gelijktijdig met de kotter onder zeil gegaan. Oemar beweert dat het steeds bij zijn schip is gebleven tot den 5den, toen de drie Makassaren amok hebben gemaakt.

De djuragan van de hier bedoelde praauw, namelijk Saban, is bij de zeevarenden te Banjoewangie als een slecht en gevaarlijk mensch bekend.

Op grond dat gedurende den nacht van den 5den op den 6den een vrij hevige landwind woei, is Oemar van gevoelen dat de praauw om de noord, dat is naar Madura of omliggende eilanden is gestevend.

Dat de roovers niet naar Balie of Lombok zijn gegaan, kan men daaruit afleiden, dat ze eene som van ruim *f* 4*lm* aan Balisch geld in het vaartuig hebben gelaten.

Ook wordt zekere Samanah, die volgens nadere informatien te Sumbawa te huis behoort, verdacht.

— Wij vernemen dat in den afgeloopen nacht, in de kampong Pegirian, een inlander, welke zich ter sluik op een erf had begeven, door twee aldaar wachthoudende personen met eene lanssteek zoodanig is verwond dat hij kort daarop aan de gevolgen is overleden.

Een geregtelijk onderzoek naar deze zaak werd onmiddelijk ingesteld.

Palembang. — Volgens de laatste berigten, schijnen in de Lematang Oeloe eenige kwaadwilligen nog steeds vijandige voornemens te koesteren. Door het bestuur zijn echter maatregelen genomen, om strooptogten of andere ongeregeldheden tegen te gaan.

Op de hoofdplaats en in de divisien heerschte overigens eene gewenschte rust. (*Jav. Ct.*)

RESCHID PACHA.

De uitstekende staatsman, dien Turkije dezer dagen verloren heeft, werd in het jaar 1802 te Konstantinopel geboren. Zijn vader, Mustapha Effendi, was administrateur-generaal der goederen van de moskee des Sultans Bazajet en zijne moeder behoorde tot eene familie, van welke verscheidene leden hooge posten in den staat hadden bekleed. De moeder van Reschid, eene vrouw van een helder verstand en krachtigen wil, deed haren zoon eene uitnemende opvoeding geven, waarvan hij ook goed partij trok vermits zijn schoonbroeder, Ali-Pacha, hem reeds op vijftienjarigen leeftijd tot zijnen bijzonderen secretaris verkoos. De jeugdige Reschid volgde zijnen beschermer als zoodanig naar de gouvernementen Morea en Brussa, en vervolgens naar Konstantinopel, werwaarts Ali-Pacha in het jaar 1822 als groot-vizier werd geroepen. Het mislukken der, achtervolgens tegen het in opstand gekomen Griekenland, gezonden expeditien, deed Ali-Pacha in ongenade vallen; de Divan legde hem ten laste, dat hij steeds te veel overhelde tot maatregelen van zachtheid en bevrediging, de eenige, welke, naar zijne meening, de opstandelingen onder het gezag der Porte konden terugbrengen.

Reschid, die zich reeds door groote bedrevenheid in het beleid van zaken had doen kennen, werd aanvankelijk secretaris bij den nieuwen grootvizier Selim-Pacha, dien hij in den veltogt van 1829, tegen de Russen, vergezelde. Izzet-Pacha, de opvolger van Selim-Pacha, behield hem als secretaris bij zich, en droeg hem zelfs den last op, om deel te nemen aan de onderhandelingen wegens het verdrag van Adrianopel. Bij zijn terugkeer werd Reschid, dank zij den invloed van Pertew-Pacha, minister van buitenlandsche zaken, benoemd tot amedji (verslaggever van den divan), en in deze hoedanigheid nam hij, in de maand Januarij 1833, deel aan de zending van Halil-Pacha in Egypte. Gelijk men zich herinnert, was het doel dezer zending, om van Mehemet-Ali, die te Konieh overwinnaar was gebleven, de zoo gunstig mogelijke voorwaarden te bedingen, en was het aan de, met gelukkig gevolg bekroonde, pogingen van Reschid toe te schrijven, dat het verdrag van Koutahia tot stand kwam; een verdrag, dat den Sultan destijds niet anders dan bevredigen kon.

Reschid had toen den ouderdom van 22 jaren bereikt. Zijne bijzondere kennis van de Fransche taal en letterkunde, alsmede de diplomatieke talenten, waarvan hij steeds de bewijzen had gegeven, deden den Sultan besluiten, om hem tot vertegenwoordiger van Turkije bij het Fransche bewind te kiezen. Hij vertrok dus naar Parijs, en later naar Londen. Twee in het buitenland doorgebragte jaren, zegt een zijner geschiedschrijvers, deden zijnen geest al meer en meer overhellen tot de Christelijke instellingen, terwijl zijne diplomatieke kennis, zijn eerbied voor de zachte en verlichte beschaving der andere Europesche volken, en eindelijk zijne zucht tot hervorming, in gelijke mate toenamen. Elken dag maakte hij, met smart, vergelijkingen tusschen twee standen van zaken, zoo geheel van elkander verschillende, en hij had niet ver te zoeken om in te zien, welke de oorzaken waren van het verval van het Turksche rijk, en welke middelen moesten genomen worden, om een onvermijdelijken ondergang te verhoeden. Doch, terwijl Reschid zich aldus toelegde op eene grondige bestudering van de instellingen zijner natie met die van de andere Europesche volken, was het zijnen beschermer, Pertew-Pacha, gelukt, om den ouden Khosrew uit het bewind te stooten en werd Reschid door hem uitgenoodigd, om als minister van buitenlandsche zaken deel aan het bestuur te nemen. Reschid begaf zich op weg. De man, die hem terugriep, had te veel gezag op zijn bart, dan dat hij zou geaarzeld hebben, te gehoorzamen. Doch bij zijne aankomst te Konstantinopel was Pertew een lijk. Door eene dier intriges, welke aan het hof des Sultans zoo vaak voorkomen, was Pertews magt weinige dagen na zijne verheffing reeds weder gefnuikt. Men had hem naar Adrianopel verbannen. Doch op zekeren avond, toen de Sultan Mahmoud bedwelmd was door overmatig gebruik van uitgelezen wijn, verhaalden Pertew's vijanden hem, hoe deze zich bij zekere gelegenheid over hem had uitgelaten en zijne slechte gewoonten, met name zijne onmatigheid, gegispt bad. In den toestand, waarin Mahmoud zich bevond, was dit voldoende, om zijne woe-

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van den 22sten April* 1858, nº. 32.

de te doen ontbranden. Onmiddellijk teekende hij een firman, waarvan hij reeds den volgenden dag geene herinnering meer had, om Pertew ter dood te brengen. Men draalde niet, met aan dit bevel te voldoen, en de edele en waardige Pertew werd geworgd, na zijn laatst vaarwel aan het leven te hebben toegeroepen, door het opzeggen van eenige verzen van zijne eigene vinding.

Reschid's val scheen nabij. De titel van vriend van Pertew was gevaarlijk geworden. Niettemin behield hij de portefeuille van buitenlandsche zaken, en het gelukte hem, zijne belagers, Akif- en Halil-Pacha, in ongenade te doen vallen, hoewel laatstgenoemde schoonzoon van Mahmoud was. Aldus het gezag in handen hebbende, begon Reschid de denkbeelden, welke zijne reis in het Westen had doen geboren worden, in toepassing te brengen. Zijn bestuur, zeggen de schrijvers van: *Twee jaren van de geschiedenis van het Oosten*, werd gekenmerkt door rusteloo ze pogingen tot verbetering. Van hem ging uit de vorming der twee raden van het keizerrijk, waardoor de werking van het bewind en van den raad van openbaar nut, bestemd tot het uitwerken van administratieve plannen, werd geregeld. Doch deze pogingen dreigden hem te verpletteren en lieten hem nog slechts een steun vinden bij de Europesche gezantschappen.

De strijd tusschen de partijen werd intusschen al feller en feller, en Reschid zag zich eindelijk genoodzaakt, het veld te ruimen, en zijne ongenade te voorkomen door het aanvaarden van het buitengewoon gezantschap in Engeland.

Na medegewerkt te hebben tot het handelverdrag van 1838, vertrok hij weder naar Londen, in de hoop, tusschen heide rijken een of- en defensief verbond tegen Rusland te sluiten. Alvorens zijne bestemmingsplaats te bereiken, bezocht hij Parijs, Brussel, Berlijn, Weenen en Rome, alwaar hij bij den Paus in gehoor werd ontvangen, eene omstandigheid, tot nu toe onbekend in de geschiedenis van het Ottomanische rijk. Van Rome begaf Reschid zich naar Parijs; aldaar aangekomen ontving hij de tijding van den veldslag van Nezib, binnen weinige ure door het Egyptische leger gewonnen en tevens den dood van Sultan Mahmoud, eene gebeurtenis, welke zijn land op den rand des afgronds bragt. Reschid toonde bij deze gelegenheid, dat hij zich op de hoogte der gebeurtenissen wist te stellen. In allerijl vertrok hij naar Londen, alwaar het hem gelukte om het viervoudig verbond, waarbij het bestaan van Turkije werd verzekerd, te sluiten; vervolgens begaf hij zich op weg naar Konstantinopel, alwaar hij 3 Sept. 1838 aankwam. Abdul-Medjid was zijnen vader opgevolgd. De nieuwe vorst aarzelde niet, om zijn vertrouwen te schenken aan Reschid, die weldra een invloed en magt verkreeg als hij onder Mahmoud niet bezeten had. De omstandigheden waren thans zijnen plannen gunstig. Hij verzuimde dan ook niet, om van zijnen invloed gebruik te maken, ten einde den Sultan en den Divan op den weg van hervorming en verbetering in het staatsbestuur te brengen. Bij den Hatti-scherif van Gulhané, welke als eene der eerste vruchten van deze nieuwe staatkunde kan beschouwd worden, den 3den Nov. 1839 uitgevaardigd, worden den onderdanen des Sultans het leven, de eer en de eigendom gewaarborgd, terwijl tevens eene meer regelmatige en gelijke verdeeling van lasten, eene regeling der heffing van troepen en van den diensttijd wordt aangekondigd. De komst van Reschid aan het bewind werd door verscheidene andere belangrijke maatregelen gekenmerkt. De kwestie van het Oosten, waaraan bij natuurlijk ijverig deel nam, gaf een doorslaand blijk van zijne diepe kennis.

Het was voor de zesde maal, dat Reschid-Pacha tot den post van grootvizier was geroepen, toen de dood een einde aan zijn leven maakte.
Redactie

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

G. H. van Langen geb. Johannes. Z. Batavia 13 April.— J. van Gent geb. van Hogezand. Z. Samarang 13 April. — H. S. Krusemen geb. Dezentje. Z. Salatiga 3 April. — H. C. Schuurman geb. Schuurman. Z. Padang 8 Maart. — L. Thomas geb. Schalk. D. Soerabaija 2 April. — J. M. S. Jellinghans geb. Andriesse. 2 dochters, waarvan eene bij de geboorte is overleden. Indramaijoe 8 April.

Getrouwd:

F. Butin Bik met S. Meijer. Samarang 16 April.

Overleden:

R. C. W. de Wolff van Westerroode M. D. Koudam (Vriesland) 15 Nov. — De weduwe A. Wollweber geb. Kamp. Leijden 19 Dec. — W. H. Beaver. Tagal 19 Febr. — Dr. H. Burger 54 j. Indramaijoe 25 Maart. — Jonkhr. G. van Braam. Batavia 30 Maart.

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. W. van Ruel — Mevrouw Exel. — A. Jacometti. — J. J. H. Eischweiler en familie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
April	17	Nederlandsch	Java Courier.	W. de Weerd.	Batavia.
„	18	„	Eclipse.	E. J. Doeksen.	„
„	—	„	Factorij.	J. Jansen.	„
„	19	Zweedsch	Trent.	J. Elferson.	„
„	—	Nederl. Ind.	Tulkul Hair.	Said Aloei Alhabassij	Banjermassing.
„	20	„ „	Stoomschip Makasser.	F. H. Schmidt.	Molukkos.
„	—	„ „	Aldjoesoor.	Said Hamza bin Noch.	Batavia.
„	—	„ „	Elisabeth Jacoba.	F. G. Lucas.	Makasser.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
April	18	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia en Samarang.
„	—	Z. M.	Samarang.	Luit. ter-zee 1 kl. G. Lambert.	Batavia.
„	19	Nederl. Ind.	Atiat Rachman.	Sech Hassan bin Osman Bahasoan.	Grisse.
„	—	„ „	Bella.	Jijan.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Krabbe.	Mardam	„
„	20	„ „	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia.
„	—	Nederlandsch	Zeevaart.	H. G. Bieshorst.	„
„	—	Nederl. Ind.	Tatas Banjermassing.	Sarief Mohamat.	Banjermassing.
„	21	Nederlandsch	Ararat.	J. H. van Wijngaarden.	Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsch	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsch	Dina.	De Haan.	In lossing.	„ „ „ „
„	Factorij.	Jansen.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburg	Elbe.	Muhlenroth.	In reparatie.	„ „ „ „ „ „
Nederlandsch	Tollens.	Van Rossem.	Amsterdam	Ruyl Cramer & Co.
„	Nicot.	J. Amess.	„	P. Kervel & Co.
„	Java Koerier.	K. B. de Weerdt.	„	„ „ „ „
Hamburg	Horizont.	Becker.	„	Wm. Mathieu & Co.
Engelsch	Harvest Home.	Wright.	China.	McMillan Marten & Co.
„	Emely Jane.	Copelstone.	Te koop.	„ „ „ „
„	Helen Lindsay.	Goble.	Onbepaald,	„ „ „ „
Nederlandsch	Whampoa.	Van der Hoff.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Eclipse.	Docksen.	„	„ „ „ „
„	Admiraal Jan Evertsen.	H. H. Tekelenburg.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Macassar.	Schmit.	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het stoomschip *Macasser*, Luit. Kolonel Meijer, en kapt. der Inf. Waggelman, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het stoomschip *Palembaug*, de heeren Th. R. Stavers, W. Meijer, J. A. A. Nicolai, S. G. Martherus. C. E. Michell, Mejufvr. B. Fisser. Le Roux, Z. M. troepen en bannelingen.

Met het stoomschip *Banda*, de heeren Cores de Vries, en van der Bank.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; stoomschip Madura en roei-de hanonneerboot Nº. 14; de schepen Norman, Agememnon, Elbe, Goede Verwachting, Eclipse en Willem, kroonprins der Nederlanden; het stoomschip Makasser; de barken Fatal Ma-ān, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Hoksing, Nawan Eljoesoer, Soedul Gair, Ariep. Banjarmaas, Banka, Kattammool Maspandan, Elisabeth Johanna, Princes Alice, Whampoa, Dina, Harvest Home, Tollens, Idra Kolmona, Alliance, Royal Shepherdess, Sarie Elmashoor, Henry Winch, Geestemunde, Nicot, Menado, Vereeniging, Java Courier, Factorij, Twent en Fukul Hair; de brik Henriette; de schoeners Saparoea, Hiatlie, Tjilatjap, Bientang Timor, Clipper, Ardjoeno, Emily Jane en Moostarie.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

10 April De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaija.

12 April De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Iijan; De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, beide van Soerabaija.

VERTROKKEN.

12 April De Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Iijan, naar Soerabaija; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Boender.

14 April Het Ned. Ind. schip *Alida*, gezagv. P. H. Kiewit, naar Amsterdam; De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaija.

Uitvoer te Pasoeroean van den 13 tot en met den 17 April 1857.

Naar Amsterdam met het schip *Alida*, gezagv. P. H. Kiewit. 1883 1600/51 picols gouv. suiker en 3000 picols gouv. koffij.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

12 April. De Nederl. Ind. brik *Fathool Rachman*, gezagv. Said Mohamat bin Oemar Habassij, van Soerabaya den 30 Maart; het Nederl. Ind. schip *Ammana Tulbarie*, gezagv. Sech Hamoot bin Mohamat Bantok, van Soerabaya, den 3 April.

13 April. De Nederl. Ind bark *Abbool Hassim*, gezagv. Said Achmat bin Abdul Rachman Alkadrie, van Soerabaya den 7 April.

16 April. De Nederl. Ind. bark *Fatahool Moebarak*, gezagv. Hadjie Moeda, van Grissee den 3 April; de Nederl. Ind. bark *Salma*, gezagv. Said Alie bin Aloewie Alhabassij, van Soerabaya, den 7 April.

VERTROKKEN.

12 April De Ned. Ind. bark *Nasree Majid*, gezagv. Said Aijdroos bin Mohamat Alhabassij, naar Samarang.

14 April. De Ned. Ind. bark *Zain*, gezagv. Sech Hoesin bin Oembarak Badjardana, naar Banjermassing.

16 April. De Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Fathool Haer en Sumanap; de barken Kasbalhair, Fathool Wadoet, Abool Hair, Fathul Karim, Fathool Moebarak en Salma; de brikken Risgilhair en Fathool Rachman; het schip Ammana Tulbarie; de bark Abbool Hassim en de kotter Sie Berkat.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 19den tot en met den 21sten April 1858.

AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Factorij*, gezagv. J. Jansen, agenten J. F. van Leeuwen & Co.

100 vaatjes boter, 61 kisten provisien, 8 kistjes vruchten in siropen, Schimmelpenninck & Co; 3 kisten manufacturen, 1 monsterpakje, Cores de Vries; 12 kisten en balen manufacturen, 1 kist wapens, 1 kist kinderkousen, J. F. van Leeuwen & Co; 50 vaatjes boter, van Tijen; 7 kisten papier, 1 pakje monsters, Ruyl Cramer & Co; 19 ledige leggers, W. Mathieu & Co; 100 vaten amerikaansch meel, Thomas; 20 kelders lijn-olie, 60 vaatjes diverse verw, Gezagvoerder; 10 balen garen, 100 kistjes zeep, 200 kistjes kaas, 340 vaatjes spijkers, Order;

Van Batavia per het Zweedsche schip *Trent*, gezagv. Elfverson, agenten Fraser Eaton & Co.

2 kisten koopmanschappen, W. Mathieu & Co; 100 kisten cognac, P. Kervel & Co; 30 kisten bier, Dr. Onnen; 3 kollies koopmanschappen, 100 tonnen afval, 3 collies monsters, Order; 186 collies koopmanschappen, 1 monster collies, Kruer von Oven & Co.

Van Moluccos per het Ned. Ind. stoomschip *Macassar*, gezagv. Schmidt, agenten B. Kopersmit & Co.

10 kistjes wijn, Kruer von Oven & Co; een paard, van der Dungen 9 pakken was, McMillan Marten & Co; 7 pakken was, Nash; 34 kistjes kaijoe-poetie-olie, 87 pakken was, 2 pakken koopmanschappen en eenige goederen bestemd voor Batavia en Samarang, diverse Arabieren en Chinezen.

Van Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Sultan Adam*, gezagv Said Alwie Alhabassie, agent Gezagvoerder.

100 kistjes zeep, 753 bossen bind-rotting, 9233 stuks maloekoe matten, 240 stuks planken, 62940 stuks kadjangmatten en kleinigheden Gezagvoerder.

Van Macasser per het Ned. Ind. schip *Elisabeth Jacoba*, gezagv Lucas, agenten Schimmelpenninck & Co.

153 pakken was, 16750 bossen rotting, 11 kisten lijnwaden, Orde

UITVOER.

Naar Samarang Batavia en Singapore per de Ned. Ind. bar *Ararat*, gezagv. van Wijngaarden.

1 kist en 1 vat lampen, 200 picols lange peper, Thomas; 70 legge arak, 50 kisten comp. kaarzen, P. Kervel & Co; 1 picol medicijn 40 picols lange peper, 1 kist inhd. lijnwaden en kleinigheden, d verse Arabieren; 210 picols lange peper, Johan.

Naar Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Sarie Elmashoor*, ge Mohamat Yasin.

25 picols zw. peper, 9000 stuks sp. matten, 15 picols zw. peper, bottels kaijoe poeti-olie, diverse Arabieren.

Naar Palembang Boender en Samarang per het Ned. Ind. sch *Hamadanie*, gezagv. Said Ismail Habassij.

1 kist geweren, McMillan Marten & Co.

Naar Nederland via Batavia per het Ned. schip *Tollens*, gezag T. van Rossem.

6002 55/100 picols suiker, 877 schuitjes tin 450 picols wegende H. M.

. Naar Amsterdam per het Ned. schip *Herman de Ruiter*, gezag F. J. Peijnt.

4328 21/100 picols suiker, Fraser Eaton & Co; 4280 25/100 picols bak, 3 kisten jav. goederen, Adam & Co; 120 picols rotting, R Cramer & Co; 111 picols jav. sigaren, gebr. van Delden; 910 cols koe- en buffel- huiden, Holger van den Dungen.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot, *Pal bang* gezagv. Roseboom.

1 kist regaal, 1 kist boeken en kleinigheden, 1 picol suiker F ser Eaton & Co; 6 vaatjes zink spijkers, 3 pakken bultzakken pak kleinigheden, Adam & Co; 5000 sp. matten, Tjoa Keng

Marktprijzen.

SUIKER Nº. 16 per picol *f* 16½.
KOFFIJ per picol.
RIJST (CARGA) per kojang *f* 175 à *f* 180.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 210 à *f* 220.—
KOEHUIDEN per 100 st.
ARAK per legger *f* 70.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 25sten April, des morgens ten half 9 u
Ds. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENS

Zondag den 25sten April, des morgens ten half 9 u

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.

EXTRA NUMMER
VAN
DE OOSTPOST.
Zaturdag 24 *April* 1858.

TELEGRAM.

Het stoomschip, medebrengende de brieven en nieuwsbladen uit Europa, loopende uit Nederland tot den 8sten Maart ll. is den 22 dezer des middags ten 4 ure te Batavia aangekomen.

Door de omstandigheid dat de voornaamste berigten meestal 24 uren aan het telegraafkantoor onovergeseind zijn blijven liggen, zijn wij eerst heden in de gelegenheid die aan onze lezers mede te deelen.

Uit Nederland zijn de staatkundige tijdingen zeer belangrijk.

Het tractaat omtrent de scheepvaartwetten met Belgie is door de Tweede Kamer der Staten Generaal verworpen.

De ministers hebben daarop alle de nog aanhangige wetten ingetrokken en hun omslag aan den Koning ingediend.

De Heer Rochussen is bij Z. M. ontboden om een nieuw ministerie zamen te stellen, waarbij genoemde Heer met de portefeuille van Buitenlandsche zaken zoude belast worden.

Bij het vertrek der mail was er echter nog niets bepaalds tot stand gekomen.

In de zittingen der Staten Generaal hebben de Indische aangelegenheden tot zeer belangrijke discussien aanleiding gegeven.

In Nederland was wederom eene felle vorst ingevallen, waardoor de scheepvaart geheel gestremd was.

Bij Koninklijk Besluit hebben de volgende benoemingen tot *Ridders* plaats gehad, ter zake van de in het afgeloopene jaar 1857 plaats gehad hebbende expeditie op het eiland Timor.

De Kolonel kommandant der expeditie L. J. Kroll tot Ridder der Militaire Willems Orde 3de klasse.

De majoor J. C. J. Smits, tweede kommandant, tot Ridder der orde van den Nederlandschen leeuw.

De eerste luitenant adjudant O. F. van Cattenburgh en de tweede luitenant L. G. Diepenheim, tot Ridders der Militaire Willems Orde 4de klasse, hebbende de beide laatsten bij de genoemde expeditie wonden bekomen.

Het voornaamste buitenlandsche nieuws bepaalt zich tot de aftreding van den minister Palmerston in Engeland, en van den minister van buitenlandsche zaken Graaf Walewsky in Frankrijk.

In Engeland is Lord Derby met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast.

Door de gestremde scheepvaart was het in den handel over het algemeen lusteloos gestemd.

Koffij wordt op 32 ½ C. genoteerd. De maatschappij-veiling is tegen den 1sten April aangekondigd.

De op den 4den Maart plaats gehad hebbende maatschappijveiling van *Suiker* is tot prijzen die *f* 3 boven de November-veiling berekend worden, afgeloopen. Stoomsuiker is weinig meer voorhanden.

Specerijen met weinig handel. *Noot* No 1 wordt op 117 á 120 Cents genoteerd.

Huiden en *Tabak* zonder handel.

Tin wordt op *f* 69. genoteerd.

Rijst *f* 7.

Goede *Soerabaya Arak* wordt op *f* 140 à *f* 145 genoteerd. Tegen geheime prijs zijn 30 halve leggers verkocht; naar gissing beneden *f* 100.

Rotting *f* 15½.

De Otto, kapitein Rotgans is met schade in Engeland binnengeloopen.

In Frankrijk is de fondsenmarkt 1% gerezen.

Gedrukt bij E. Fuhri & Co.